

EFESIOS

Nu ra sɔcuɔ bi 'yorba ra Pablo ɱ yɱ 'yɛc'yɛi bɱ ra dɔhnini Éfeso

Ran zengua

1 Nugä drá Pablogä, nangué rá pähä Ojã ma 'bäigä'be ra Jesucristo. Nu'ahɱ gyú 'yɛc'yɛihɱ bɱ ja ra hnini Éfeso, dí ot'ahɱ na ra sɔcuɔ. Ne gátho gyɱ mbeti ahɱ Ojã nangué guí ɛc'yɛihɱ ra Cristo Jesús. ²Dí äp Ojã ma Tahu di 'da ahɱ rán jãpi, ne rán johya da hyut'a ni mbɱihɱ, ne ma Hmuhɱ ra Jesucristo.

Ojã di jãcuahɱ nangué dín 'yohɱ ra Cristo

³Dí ɛspahɱ Ojã, nu'a rá Ta ma Hmuhɱ ra Jesucristo. Ne nangué a dín 'yohɱ ra Cristo, nu'a Ojã bi jãcuahɱ nangué gátho yán jãpi i ja bɱ mahɛts'i. ⁴Nu Ojã bi huangahɱ nangué ra Cristo nu'bɱ ma hin'yɱ ra ximhäi, nguetho in ndejɱ hin dín ja ma ts'oquihɱ, ne xtán hotho ma mbɱihɱ bɱ na nu Ojã. ⁵Ne nangué rá pähä Ojã ya xɱ huangahɱ, ne nangué ra Jesucristo bi jajɱ ngue dyú t'ɱhnigahɱ Ojã. Ne gue'a bi 'yɔt'e nguetho bi huɛgahɱ. ⁶Janangué'a zãqí dí ɛspahɱ Ojã,

nguetho ɛmme xɱn ngu rán huɛ cate bi 'yɔrcahɱ 'darbɱ dí ' bɱhmbɱ a rá Ts'ɱnt'ɱ di huɛquí. Ne gue'a rán jãpi bi 'dajɱ 'bɱ má däh ma mbɱihɱ a rá Ts'ɱnt'ɱ. ⁷Ngue ɛmme bi huɛgahɱ Ojã, ne gue'a í du a rá Ts'ɱnt'ɱ bi pɔjɱ, bi nde bi punga ma ts'oquihɱ. ⁸Ne ɛmme xɱn ngu rán huɛcate Ojã, ngue bi jajɱ dá pãhmbɱ a rá 'yu, ne bi 'dajɱ rán 'yomfɛni xɱn ho. ⁹Pe bi jajɱ Ojã dá pãhmbɱ 'be'a mán t'ãgui, ngue 'be'a mím bɛnsɛ da 'yɔt'e ngue da 'yɔt'a ra Cristo. ¹⁰Nguetho da zɔn ra pa di jua'a 'be'a mim bɛn Ojã da 'yɔt'e, ngue di jap ra Cristo di manda gátho ja ua ja ra häi nɛpɱ mahɛts'i. ¹¹Nu'a Ojã i ɔt'e 'be'a gátho mim bɛni da 'yɔt'e, ne bi huangahɱ maya'bɱ ngue dan 'yohɱ ra Cristo. Ne nangué'a dín 'yohɱ ra Cristo, sä ga hãhmbɱ yán jãpi di 'dajɱ a. ¹²Gue'a bi zãn Ojã nanguéjɱ, janangué'a da t'ɛspa Ojã 'bɱ bi hnu a ran ho da 'yɔrcahɱ. Ne guecãhe yú mbɱdigãhe dá ɛc'yɛihe ra Cristo, ne yú mbɱdigãhe bi 'yɔrcãhe a. ¹³Ne ahɱ, nu'bɱ gmí 'yɔhmbɱ rán ho ma'da'yo ra Cristo di pɔjɱ, gue

ram hma majuaṇi a, gá 'yɛc'yɛihũ a. Ne nu'bu gmí 'yɛc'yɛihũ, ne ahũ gá hyãmhbu rá Hogandãhi Oja, ra hmɛpya ngue yú mbeti ahũ Oja, tengu xí ma. ¹⁴Nu rá Hogandãhi i udi ngue majuaṇi ga hãmhbu rán t'unni di 'dajũ Oja 'bu bi zøn ra pa da zixcahũ bu mahɛts'i, gãtho gahũ ngue yú mbetigahũ a. Gue'a ná ɛspahũ nuixte thoho a.

**Nu ra Pablo i äp Oja di un ran
'yomfɛni xũn ho yũ 'yɛc'yɛi**

¹⁵Ne nu'bu má øcã ngue guí ɛc'yɛihũ a ra Hmu Jesús, ne i ja ahũ ran huçcate nangue ni mi'yɛc'yɛihũ, dán ya'be Oja, ¹⁶ne zaji dí xi Oja i hu ma mbui ngue di huçc'ahũ, ne zaji dí äpä rá m fãts'i nangue ahũ. ¹⁷Ne nu'a ra Ta nuixte thoho, gue'a rá Oja ma Hmu hũ ra Jesucristo, dí äp'ahũ ran 'yomfɛni man'da gui pãhmbũ xũn ho a. ¹⁸Ne dí äp'a Oja ngue man'da da xoc'a nin 'yomfɛnihũ, ngue gui pãhmbũ a ran ho nuixte guí tøhmbũ, ngue gue'a í zon'nahũ gui comhbũ a. Ne gui pãhmbũ ngue ɛmme nuixte thoho di muui 'be'a di 'da ahũ Oja gãtho u to'o yú mbeti a. ¹⁹Ne dí äp Oja gui pãhmbũ ɛmme xũn ndoho rá ts'edi rá Hogandãhi hin hapũ nín zegui, ngue dim pɛpũ mbo ma mbuihũ, gãtho gahũ dí ɛc'yɛihũ. ²⁰Ne n'dat'a rá ts'edi ngue ɛmme se a dim pɛpũ mbo ma mbuihũ, gue'a bá xox'a ra Cristo bu 'bu u xũn du, ne bi japi ngue da hyupũ ja rán 'yɛi Oja bu mahɛts'i. ²¹Ne nu'a ra Cristo bin t'un man'da ra ts'edi xinda gue'u to'o gãtho ja yú ts'edi bu mahɛts'i necua ja ra häi, o gue yũ ts'ut'abi, o gue yũ ngũrbi, o gue'u mi'da

di manda. Ne hingui sä n'da da ndønba n'da ra thuhu da t'ɛmbi i ja man'da rá ts'edi gue i 'buhya o gue yũ pa dí 'yɛpũ. ²²Ne gãtho 'be'a i ja Oja bi jap'a ra Cristo ngue gãtho di manda. Ne bi jap'a ra Cristo ngue di manda gãtho yũ 'yɛc'yɛi, nguetho tengu 'bu ma ya hũ a di mandagahũ. ²³Ne nu yũ 'yɛc'yɛi i 'bui tengu 'bu rá ja'i ra Cristo. Ne dí comhbũ 'be'a gãtho i ja ra Cristo. Ne nu rá ts'edi í yu'a 'be'a gã øzehẽ ua ja ra häi, nɛpũ mahɛts'i.

**Dám pøhmbũ nangue
rán huçcate Oja**

2 Ne mam'bet'o tengutho 'bu xtã tuhũ nangue ma ts'oquihũ, nguetho him mi ørpahũ masu a ran ho mi sijũ. Pɛ nuya nu Oja bi 'dajũ ra temazaji nangue ra Cristo. ²Ne nu'ahũ nu'bu hin gmí 'yɛc'yɛihũ, gmí tenhdũ yún t'øt'e ra ximhäi, ne madí manda ahũ rá hmu yũ zĩthu, tengutho yũ pa ja bu ya, gãtho to'o hingui ørpa masu Oja, ne hingui øt'e 'be'a nde Oja. ³Ne gãtho gãhe 'da'angu tho mi øthũ 'bu mam'bet'o, ne mi tenhdũ 'be'a min nde ma ja'i zehẽhũ. Ne dá øt' ma pähä zehẽhũ. Ne nu'bu xcã thoqui xcã tenhdũ, ɛmme xcã nuhũ rá cue Oja 'bu, tengu tho u mi'da. ⁴Pɛ nu'a Oja ɛmme xũn ngu rá yembui i ja, ne ɛmme i ja rán huçcate nanguejũ. ⁵Janangue'a bi 'dajũ ra 'da'yote, tengu 'bu 'darbũ bi xoxgahũ ra Cristo, madague'bu tengu 'bu ya xí du ma tehũ nangue ma ts'oquihũ. Pɛ nangue rá mate thoho Oja xtãm pøhmbũ. ⁶Ne nu'a Oja n'dat'a bi xoxgahũ ra Cristo Jesús, ne bi jajũ 'darbũ dá huhmbũ

a ra Cristo bu mahçts'i bu nam bën Oja. ⁷Guehna bi 'yøt'e, ngue gätho yu pa mazai da 'yuh rán huçcate, ne da faði hin hapu se a rá mate bi 'yørcahu 'bu mí yanju ra Cristo Jesús. ⁸Bi pøju Oja 'bu má hamhbu rá mate thoho Oja, ne hin nangue yu hogant'øt'e dá øthu. Pe nangue a rán t'unni zehø Oja xtám pøhmbu. ⁹Ne hin nangue ra 'befi xun ho xtá øthu, janangue'a njon da zä din 'yets'i. ¹⁰Nguetho bi 'yørca zehøhu Oja ngue däm 'buhmbu ma'da'yo nangue ra Cristo Jesús, guepu da zä ga øthu xun ho rá 'befi bi zän Oja maya'bu.

**Nu ra Cristo bi jaju dán
yamanhohu dyu judíohe ne'ahu**

¹¹Ne nu ahü ngue hin gyü judío'ahu, o gadín 'yexhu nangue rá mate Oja, pe damim bëmhbü ngue yatho gnán hyaju Oja mam'bet'o. Ne nte má hmepya gmí øthu tengu mí øt'ähe ngue dá hec ma xifanihe dyü judíohe. Ne gue'a ná hut'a thohohe gyü 'yanthequihu. ¹²Ne nu'u yu pa u, hin te nin jahü ra Cristo, xín te nin jahü u yu judío. Ne hin gní pähmbü ran hogui ngue mi man Oja da 'yøt'e. Pe gám 'buhmbü ua ja ra ximhäi ne nte gmí tømhbü 'be'a da 'yøt' Oja, nguetho hin gní pähmbü Oja. ¹³Ne gmí 'yo man hëthü nangue a Oja, pe nuya bá jun'nahu, ne sä guin 'yohü ra Cristo ngue bi du nangueju. ¹⁴Pe nu'a ra Cristo bi jaju dán yamanhohu, dyu judíohe ne ahü ngue hin gyü judíohe. Ne bi jaju ngue 'da'angu bu na nuju Oja yu judío ne'u hing yu judío. Nu'a ra Cristo bi hogahu 'be'a madín

hyaju. ¹⁵Nguetho bi du ra Cristo, ne gue'a í jua u yán t'ëdi yu judío bi xi Oja, ngue yun t'uti mi øt'u. Ne bi japi ngue 'da'angu ga comhbü ra temazai yu judío ne'u hing yu judío, nangue ma'da'yo dí 'buhmbü ra Cristo ya, ne hinga 'dahma 'dan'yo bu dán nuju Oja. Janangue'a hin dadín sühmbü ya. ¹⁶Ne nu'bu mi du bu ja ra pont'i ra Cristo, bi japi da numanho Oja u hont'a go to'o ma ja'i da 'yëc'yëi a, madague'a yu judío, uague hing yu judío. Ne him man sühmbü u. ¹⁷Nu'a ra Cristo bi zøcua ja ra häi ne bi xiju ran ho ma'da'yo, ngue'a dá eshu ran sui mi øthu a Oja, guecähe dyu judíohe ngue mi hänthe rá 'yu Oja, ne ahü ngue hing yu judío'ahu ngue gmin 'yomanhëtho nangue rá 'yu Oja. ¹⁸Ne gue'a ra Cristo bi zä dán yamanhohu Oja rá Ta, nguetho n'dat'a rá Hogandähi bi 'daju, madague'bu dyu judíohe o gue hin dyu judíohe. ¹⁹Pe nuya hin guí 'buhmbü tengu 'bu gyü 'damhninihu ya, pe 'da'angugdahü ngue dyu 'yëc'yëihu. Nguetho nuya gätho gahu dyu menguhü bu bí 'bu Oja, ne gätho gahu yü t'ühni gahu Oja. ²⁰Ne nuju dyu 'yëc'yëihu, tengu 'bu n'da ra ngu bi thøe guepu dim 'bu Oja. Ne bi dü'mi bi hyøh yu pøngahya maya'bu, ne'u yü 'bäihu ra Cristo nu'bu mi ma nangue ra Cristo. Ne bi dü'mi tengu 'bu i pa m'bä'mi yü guangujado n'da ra ngu, ne gueße a ra Jesucristo a ra do mahyoni bim pepu. Ne guenjü tengu 'bu dyu føt'ehü büya. ²¹Ne nu'a ra Cristo tengu 'bu ra cemento nín zøt'u yu do bu pa nthøts'e a ra ngu, ngue da gomanho, asta

gue'bu go bi guadi xun ho, guepu ja rá ngu Oja, tengu ndese Oja. ²²Ne nangue dín 'yohu ra Cristo, neju tengu 'bu dyu dohu ngue dim pepu ja a rá ngu Oja, guepu i 'buh rá Hogandahi.

Nu ra Pablo rá 'befi i xih ran ho ma'da'yo u hing yu judío

3 Janangue'a dí äpä rá ts'edi Oja nangue ahü, drá Pablogä. Pe dí ofädigä nangue dí xi ahü ran ho ma'da'yo, gue ahü ngue hing yu judío'ahü. ²Masque ya gá 'yohmbu ngue Oja bi 'dacä ra 'befi ngue dí xi ahü rá m hma, nangue rá mate thoho. ³Nugä ya dá ot'ahü ts'u 'be'a bi 'yurcäzehe Oja, ngue njom mi pädi, ngue ne u hing yu judío da zin Oja nangue ra Cristo. ⁴Ne nu'bu gá nuhu ra söcuä, sä gui pähmbu a bi xicä Oja ngue njom mi pädi nangue ra Cristo. ⁵Ne xun ngu yu jeya bi thogui ngue him mi xi Oja yu ja'i 'be'a mim beni da 'yöt'e. Pe nuya bi 'uega ma mbüihe gueje ma 'bäigähe ra Cristo ne u yú pöngahya, ne bi jaje rá Hogandahi ga pähmbu 'be'a him mam fädi, ngue i fah ya. ⁶Pe nuna him mam fädi, guehna ngue ran ho ma'da'yo sä gui pähmbu ya 'be'a i ja ua ya, ngue ne'u yu ja'i hing yu judío sä dim 'buhmbu Oja tengutho yu judío. Ne n'dat'a gui comhbu yu judío ran hogui bi 'yöt' Oja nangue ra Cristo Jesús. Ne n'danjä'itho gui comhbu nangue rá ja'i ra Cristo, nguetho ya gá 'yęc'yeyihü rán ho ma'da'yo ra Cristo. ⁷Pe nangue rá mate zehe ne rá ts'edi Oja sä gam mangä rán ho ma'da'yo ra Cristo, madague'a him man 'yeniğä'be. ⁸Nugä hin te ts'u

dadí mu'be, ne him man 'yeni'be ngue ga xih yu ja'i ngue hing yu judío rán ho ma'da'yo ra Cristo. Pe guehma bi 'dacä Oja ra mate ngue gam mangä a, ne ga xih yu ja'i njon da hyät'i da mbede hangu nan ngu yun ho in nde di 'daju ra Cristo.

⁹Ne bi 'dac rá 'befi ga japi gätho yu ja'i da badi 'be'a him mam fädi, ngue 'be'a mím ben Oja da 'yöt'e 'bu rá mbüdi thoho, ngue ne'u hing yu judío da zin Oja 'bu da hyän rá mate ra Cristo. Ne gue'a mi sänni da 'yöt' Oja, n'dat'a Oja bi 'yöt'e 'be'a gätho ja ua ja ra ximhäi, nepu mahęts'i. ¹⁰Gue'a mím ben Oja da 'yörpa yu 'yęc'yeyi, guepu da fädi xun ho gätho rá hogan'yomfëni, da ba u i 'bupü mahęts'i ngue i ja yú ts'edi. ¹¹Ne gue'a i öt' Oja ya, tengu mim bëm 'bu ra mbüdi thoho da 'yöt'e, nangue ma Hmuhü ra Jesucristo, ne da 'yöt'e gätho yu pa mazai. ¹²Ne nangue dí ęc'yeyihü ra Cristo, hin dí su ga sömhbu bu nangue ma mbüihü ngue dan yahü Oja. Ne dí pähmbu da 'yöde. ¹³Janangue'a dí ä'ahü ra mate hin da du ni mbüihü 'bu dín nugä ran unbi, nangue'a dá xi ahü ran ho ma'da'yo. Xingui ts'u guim bëmhbü ngue'a dín nugä ran unbi, pe 'da dán johya thohohü ngue bin 'dac ra ts'edi ga hä't' yun unbi.

Rán huçcate ra Cristo

¹⁴Nu'bu dím bęngä ngue ne ahü gyu menguhü bu bí 'bu Oja, dín danyahmu dí äp'ahü ra jamadi Oja rá Ta ma Hmuhü ra Jesucristo. ¹⁵Ne rá Ta u gätho yu 'yęc'yeyi, ne'u bi zøm bu mahęts'i, ne'u 'butua ja ra ximhäi. ¹⁶Ne dí äp Oja ma Tahü

nuijxe thoho di muui rá ts'edi, ngue di zac ni mbuihü nangué rá ts'edi rá Hogandahi Oja. ¹⁷Ne dí äp Oja ngue din zam bu mbo ni mbuihü a ra Cristo, nguetho guí yé'yeihü a. Ne dí äp Oja ngue man'da din te nin huçatehü, ne nangué nin huçatehü dí zac ni mbuihü. ¹⁸Janangue'a ne ahü ne gätho mi'da yu 'yéc'yei da zä gui pähmbü hangu nan uant'i, ne hangu na mba, ne hangu nan hë, ne hangu nan hëts'i a rán huçate ra Cristo. ¹⁹Ne madague'bü hingui sä gätho ga pähmbü rán huçate ra Cristo nguetho emme xun ngu, pe dí äp Oja ngue man'da man'da gui pähmbü a, janangue'a da zä gätho da yuh ni mbuihü a rá ts'edi zehé Oja. ²⁰Pe xun ho ga espahü Oja gätho yu pa mazai, nguetho i ja rá ts'edi da 'yöt'e xun ngu man'da, xinda gue'a 'be'a dí ähmbü o 'be'a dí m bëmhbü. Ngué n'dat'a ra ts'edi dim pepü mbo ma mbuihü. ²¹Ne gätho gahü dyu 'yéc'yeihü, xun ho dan johyahü ga espahü Oja, nangué'a ra Cristo Jesús dí pähmbü, hön'bü go njam'bü mazai. Ne hönt'a gam bëmhbü a ya.

**Nu rá Hogandahi Oja di jaju
n'dat'a gam bëmhbü**

4 Nugä drá Pablogä dí ofädigä nangué dí øt'a rá 'befi ra Hmu. Ne dí ä'ahü ra mate ngue gam 'bumanhohü tengü nin sähü ngue ya bi zon'nahü Oja. ²Ne hin gan 'yëxhü, pe gui 'yøthü ngue hin'yu ni ts'edi zehéhü, ne hin gan xömbüi n'da ngu n'da ahü 'be'a i t'øt'ahü, ne hin gan xuhnanyahü n'da ngu n'da ahü, pe gan huçjü. ³Ne emme

gan jamansuhü ngue hinga 'dahma 'dan'yo guim bëmhbü. Pe dami thoqui gui tenhdü rá Hogandahi Oja di ja ahü n'dat'a guim bëmhbü. ⁴Nguetho tengü 'bü gätho n'danja'idähü bü na nuju Oja dyu 'yéc'yeihü, ne n'dat'a rá Hogandahi Oja dí comhbü. Ne n'dat'a dí tömhbü 'be'a da 'yörcahü Oja, ngue gätho bi zongahü. ⁵Hönt'a n'da ma Hmuhü i 'büi ngue di mandagahü. Ne n'dat'a ma t'éc'yeihü nangué ma Ojahü i 'büi, ne n'dat'a man xixyahü dí øthü, ngue dí uhmbü yú mbetigahü Oja. ⁶Ne n'dat'a Oja gue'a ma Tahü dí comhbü, ngue gätho gahü, ne gätho di mandagahü, ne gätho di 'yonju, ne gätho gahü i 'büpü mbo ma mbuihü a. ⁷Nu'a ra Cristo, nangué ra mate thoho, 'dahma'dan'yo yu ts'edi bi 'daju n'da ngu n'daju ngue sä ga øthü ra 'befi ngue ndeju ga øthü. ⁸Ne gue'a män t'o't'i bü ja rá m hman Oja maya'bü: "Pe gue'a ra Cristo bi un yú ts'edi ü yu ja'i 'bü mí mbeng bü mahëts'i, 'bü mi dämbëni. Ne bi 'berba rá ts'edi gätho nan ngu ran ts'o mim bent'ü yu ja'i." ⁹Ne nu'bü mi mbeng bü mahëts'i, mfädi ngue guerpü bá nexpü, ne bi zöcua ja ra häi, ne bi mba nt'ägüi. ¹⁰Guet'a bá cai, ne guet'a bi ndex mahëts'i, ngue da yu'ts' rá ts'edi bü mahëts'i, ne hönbü go hapü, necua ja ra häi bi yu'ts' rá ts'edi. ¹¹Ne 'dahma 'dan'yo yu ts'edi bin 'daju n'da ngu n'daju ngue dyu 'yéc'yeihü. Bin 'dac ma ts'edihe 'dagähe ngue ma 'bäigähe ra Cristo, ne 'da ahü di ja'ahü gam pöngahyahü, ne mi'da ahü di ja ahü gadí 'yomhbü a ran ho ma'da'yo, ne 'da ahü di ja ahü gam mbädihü,

ne mi'da ahü di ja ahü ngue gan xänbathë nanguë rá m hman Ojã. ¹²Ngubü bi 'yõt'a ra Cristo, bi un yú ts'edi yü 'yëc'yei, nguëpü da zã da 'yõt'e xun ho ra 'befi bi zänbi n'da ngu n'da, nanguë rá 'befi Ojã. Jananguë'a da zã 'da dãm fáxtahü. Ne gue'a dín te rá 'befi Ojã a, tengu 'bü bi zac rá ja'i ra Cristo. ¹³Ne da zöni ngue gátho 'dat'a gam bëmhü nanguë ma 't'ëc'yeihü, ne gátho n'dat'a ga pämhü xun ho rá Ts'ünt'u Ojã. Ne gue'a dín te xun ho ma mbüihü ne dam 'bëmanhohü tengu ra Cristo. ¹⁴Ne nu'bü gue'a dí homhü, hin da thäjü tengu 'bü dyü t'ühnihü, 'bü 'bo'o 'dahma 'dan'yo da xijü ngue da 'yëna da hyäjü. Nguëtho nu'u yü hyäte ëna gue'bü ëmmë pädi, pë hont'a in ndejü ga tenhdü yú fehni. ¹⁵⁻¹⁶Pë ga pädi ga tenhdü a majüani nanguë ran hücate. Ne gue'a nán te xun ho ma mbüihü, ne di jajü tengu 'bü n'danja'i tho ga cohmbü. Tengu 'bü rá ja'igahü ra Cristo, ne nu'a ra Cristo, tengu 'bü rá yã a. Ne gue'a nín zõt'u yü 'yëc'yei. Nguëtho di manda gahü ne di zerca ma mbüihü, di jajü n'dat'a gam bëmhü, ne gátho ga comhma'öt'ehü xun ho ra 'befi bi 'dajü n'da ngu n'dajü, ngue 'da dãm fáxtahü, nanguë ran hücate. Ne gue'a nán te xun ho rá 'befi Ojã, tengu 'bü bin te xun ho rá ja'i ra Cristo.

Dãm 'bühmbü ma'da'yo nanguë ra Cristo

¹⁷Nugã dra Pablogã dím pöngahyagã nanguë ra Hmu 'bü dí xi ahü na jaua, ngue nu'ahü him mam 'bühmbü ya tengu ü

yü ja'i hinga na pä Ojã. Ne him mam 'bühmbü tengu yü ja'i ngue di manda yú ts'on'yomfëni zehë. ¹⁸Ne nu'u i 'yo tengu n'da ra xädã nanguë yün 'yomfëni, ne hingui pädi 'be'a nam bön'a i ö't'e nguëtho hingui 'yo bü ja rán nequi Ojã. Ne hinguin nde da bë Ojã nguëtho ëmmë xum me yú mbüi ü. ¹⁹Ne hingui pë'ts' yú sä 'bü öt yü ts'oqui, nguëtho ya xum bent ran ts'o, ne ëmmë di ho da 'yõt'e hont'a go 'be'a man ts'o, nguëtho hin'yü mbo yú mbüi 'be'a di zëdi ngue da zãm mi. ²⁰Pë nu'ehü hinga ngubü bi xän'nahü ü bi xi'ahü nanguë ra Cristo. ²¹Ya gã 'yöhmbü nanguë ra Cristo, ne nu'bü majüani gã 'yöhmbü 'be'a bi xi ahü, guí pämhü ya ngue gue'a majüani a. ²²Jananguë'a dami hyëhmbü gátho 'be'a gnám 'bühmbü, ngue ni nyon'yomfënishü i hä ahü, ngue 'be'a guí ndesë gui 'yöthü. ²³Ne ma'da'yo ni mbüihü ne nin 'yomfënihü, ngue gátho ma'da'yo guim bëmhü ya. ²⁴Ne dami hyëhü ngue gátho ma'da'yo tengu bi zän'nahü Ojã nanguë rá pähä zehë. Nuya dami 'yuhmbü ram 'büi njuantho gui 'yöthü, ngue nte man ts'o gui 'yöthü ya. ²⁵Dami 'yeshü a ra fehni ngue madín xihmbü n'da ngu n'da ahü, ne guim mamhü a majüani. Nguëtho tengu 'bü n'danja'itho dí comhü ra Cristo. ²⁶Ne nu'bü guín cüehü nanguë ran ts'o i t'öt'e, pë damím fähmbü, mamán dã ahü ran ts'o. Ne hinga n'dapa gan cüehü. ²⁷Pë xingui ts'u ga cüthü ra zïthu bü ja ma mbüihü. ²⁸Nu'bü guím pëhü 'da ahü, pë gui 'yeshü a gnám pëhü.

Ne gam pehmbu xun ho, ne gue'a gdí tĩmhbu a guí homhbu, ne da zä gui fäx'u mi'da ngue hin'yü 'be'a da hyoni. ²⁹Ne 'yo guím mamhbu yu ts'ore, pe guim mamhbu ran ho dí ze'u ne dí hyu yú mbui u to'o gui xihmbu. ³⁰Ne 'yo gadí unhdü ra dumbui a rá Hogandahi Oja nangue n'da ra ts'oqui. Nguetho nu'a i 'bupü mbo ma mbuihü, ne gue'a da 'yudi ngue yú mbetigahü Oja 'bu rán zegui ra pa, tengu 'bu jajü ra sello. ³¹Dami 'yeshu a gní beñman'uhü, ne hin gan cuehü 'bu ja 'be'a da si ahü o ja 'be'a da t'öt'ahü. Ne 'yo gadí c'aman'uhü n'da ngu n'da ahü, ne o guím beñmhbu ran ts'o nangue ni mijá'ihü. ³²Pe gan 'yörpahü ran ho n'da ngu n'da ahü, ne 'da xtán ja ni yembuihü, ne gam punbahü n'da ngu n'da ahü, tengu tho í pun'nahü Oja nangue ra Cristo.

Da 'yöt'e xun ho u yú t'uhni Oja

5 Ga øthü 'be'a øt'a Oja, nguetho yú t'uhni gahü a ngue di huëgahü. ²Ngue ga ørpahü ran huëcate ma mijá'ihü, tengutho ra Cristo bi huëgahü 'bu mín däse bu ja ra pont'i nanguejü. Ne nu ra Cristo bi un rá te, n'da ran t'unni ngue bi numanho Oja. ³Ne yú t'uhni gahü Oja, janangue'a xingui ts'u gam beñmhbu ran ts'o, hin ga øthü ran 'yomt'ëni, xing ran ts'iyate, ne xinga n'da ran ts'o ga øthü. ⁴Ne hin gam mamhbu ra ts'ore o gue ran 'yant'u, ne hin dan ya mangat'ihü, nguetho hin rán theui rá 'yëc'yei Oja u. Pe ga xihmbu Oja jamadi nangue rán ho bi 'dajü. ⁵Pe dí pähmbu hingui sä n'da da yärpü

di manda ra Cristo ne Oja, nu'bu i øthoho ran 'yomt'ëni, o gue im beñ ra ts'on'yomfëni, o gue i øt' ran ts'iyate. Nguetho nu ra ziyate tengutho 'bu i thände 'be'a i ja. ⁶Ne njon ga jafu da hyäju gue'bu 'bo'o da xijü ngue xun ho 'bu ga øthü ran ts'o. Nguetho to'o da 'yöt' ya yun ts'o, emme xun ngu da nu rá cue Oja, nangue a him bi 'yörpa masu Oja. ⁷Pe hin dan 'yohü to'o i øt' ran ts'o, nguetho hin'yü 'be'a man jahü u. ⁸Pe nu'ahü mam'bet'o gmí 'yohü bu ja ra 'bexui. Pe nangue guí 'buhmbu ra Cristo ya guí 'buhmbu bu ja rán nequi a. Nuya damam 'buhmbu tengu rán säui bu ja ran nequi. ⁹Ne nu'a rán nequi Oja, gue'a dán jahü ra hogambui a, ne gue'a dám mamhbu majuani a, ne gue'a dá øthü ran ho a. ¹⁰Ne dami hyumbi gan xähmbu gui 'yøthü 'be'a dí hyu rá mbui Oja. ¹¹Pe xingui ts'u ga øthü tengu øt'u i 'yo bu ja ra 'bexui. Pe ga uhmbu ngue nte ní mbatho 'be'a øt'u. ¹²Pe ga pe'ts' ma sähü hin gam mamhbu 'be'a øt'u i øt' män t'äguitho ran ts'o. ¹³Pe nu'a rán nequi Oja di yot'u to'o i 'yo bu ja ra 'bexui, ndepe da baði ngue i ja yú ts'oqui. Ne hingui sä da 'yan mant'ägui thoho n'da 'be'a øt'e, nguetho nu'a rán nequi Oja di yot'u gätho ran ts'o. ¹⁴Janangue'a nt'o't'i: “Daman nuhmbu ngue guí ähmbu, tengu 'bu gyú duhü, nguetho nu'a ra Cristo di 'da ahü ran nequi,” bi 'yëna. ¹⁵Janangue'a dami jamansu 'be'a guí øthü, ne hin gam 'buhmbu tengu u yu ja'i ngue hingui pädi 'be'a øt'e. ¹⁶Pe madague'a xun heñ yu pa i ja bu ya, dami hyumbi gam pehmbu xun

ho. ¹⁷Yo guí co'yambũihũ, pẽ dami hyumbi gui hyoni gui pãhmbũ rá pãhã ra Hmu. ¹⁸Pẽ hin dán johyahũ a ra sõi, nguetho di ts'ongahũ a. Pẽ man'da dán johyahũ rá Hogandãhi Ojã. ¹⁹Ne 'da dán johyabahũ n'da ngu n'dajũ ngue dan xihmbũ 'be'a i ørcahũ ra Hmu, ngue dan tuhmbũ yú thuhu Ojã gãtho ma mbũihũ dá ẽspahũ Ojã a. ²⁰Ne thocua thoho ga xihmbũ jamadi Ojã ra Ta, nangue 'be'a gãtho jajũ, nangue rá thuhu ma Hmuhũ ra Jesucristo.

**Dim 'bũmanho yũ 'yẽc'yei
bũ ja yũn nguse**

²¹Ne hin dan junthũ, pẽ 'da xtãn 'yẽhe thohohũ, nguetho gãtho gahũ dín numansuhũ ra Cristo. ²²Ne nu ahũ gyú xisuhũ, dami 'yøthũ 'be'a im man ni ndøhũ, tengutho bũ gní 'yøthũ a im mam ma Hmuhũ mahẽts'i. ²³Nguetho nu'ũ yũn 'yohũ i 'bet'o bũ ja rá ngu, tengu a ra Cristo i 'bet'o bũ 'bũh yũ 'yẽc'yei, ngue tengu 'bũ gueŝe a rá ja'i a, ne rãm pørpate gãtho ẽ. ²⁴Nu'ũ yũ xisu da 'yøt'e 'be'a gãtho im man yú ndø, tengu tho yũ 'yẽc'yei da 'yøt'e 'be'a gãtho im man ra Cristo. ²⁵Ne nu ahũ ma min'yohũ ahũ, dami huẽc ni xisuhũ, tengu tho a ra Cristo bi huẽc yũ 'yẽc'yei, ne bi un rá te nanguejũ. ²⁶Ne nu a ra Cristo ngubũ bi 'yøt'e, nu'bũ mi japi da bo xũn ho gãtho yũ 'yẽc'yei nangue rãm hman Ojã. Nguetho ram hma tengu 'bũ ra dehe i pe't'e gãtho ran ts'o. Ne nu'a ran xixyã, n'da ra hmẽpyã ngue ra Cristo bi hoga ma mbũihũ. ²⁷N'damhma da zin ẽ yũ 'yẽc'yei, ngue ya gãtho mahoqui, ne nte man ts'o din 'yohũ. Ne hin'yũ

'be'a da thĩnbi, pẽgue gãtho i jua a ran ho. ²⁸Ne gãtho yũn 'yohũ, nde'bũ di huẽc yú xisu, tengu bũ ní huẽc rá ja'lizehe. Nguetho nu'ũ to'o di huẽc rá xisu, din huẽc zehẽ a. ²⁹Ne xinga n'da ra ja'i i san rá ja'lizehe, pẽ din jamansu, ne i 'uĩni xũn ho rá ja'i, tengutho i øt'a ra Cristo nangue yũ 'yẽc'yei. ³⁰Nguetho nujũ dyũ 'yẽc'yeihũ, tengu 'bũ rá ngøc'yei ne rá do'yo gahũ a rá ja'i ra Cristo. ³¹Tengu mán t'o't'i: "Nu'bũ n'da ran 'yohũ i sin rá xisu, i soh rá ta ne rá mbe, n'damhma da zã di manda rá xisu, tengu 'bũ ẽ rá ja'lizehe," bi 'yẽn'a ra t'ohni. ³²Ne xũn hẽi da bãdi 'be'a nam bøn na, pẽ dí ẽngã drã Pablogã, ngue i udi nangue ra Cristo ne nangue yũ 'yẽc'yei. ³³Pẽ ne im ma, gãtho ahũ ngue gyũn 'yohũhũ, dami huẽc ni xisuhũ tengu bũ gní huẽc zehẽhũ. Ne nu'ahũ gyũ xisuhũ damin numansu ni ndøhũ.

6 Nu'ahũ gyũ t'ũhnihũ gyũ 'yẽc'yeihũ dami 'yøthũ 'be'a man ni tahũ ni mbehũ, nguetho gue'a yũn thehũ a ngue gui 'yøthũ. ²Dami numansu ni tahũ ne ni mbehũ. Ne gue'a rá mbũdi a rán t'ẽdi Ojã ngue ní jãp Ojã n'da a, ngue bi ma maya'bũ. ³Ne guehna ran japi bi ma da nu n'da 'bũ da 'yøt'e, ngue din ja ran johya ne xũn ngu yũ pa dim 'bũcua ja ra hãi. ⁴Ne nu ahũ gyú tahũ, nu'bũ guí suh ni t'ũhnihũ, nde'bũ hin gui jafũ din cuetho. Pẽ dami temanhoũ guepũ dí 'yẽc'yei ra Hmu ẽ. ⁵Ne nu ahũ gyũ mbefihũ ne gyũ 'yẽhẽhũ, dami 'yøthũ xũn ho 'be'a im man ni hmuhũ ua ja ra hãi, ne guin numansuhũ ẽ, ne guí suhũ. Ne

mpähä thoho gui 'yøthü ni 'befihü, tengutho bü gñí 'yørpahü rá 'befi ni Hmuhü ra Cristo. ⁶Dami 'yøthü xün ho ni 'befihü, hinga høn'bü in nu ahü ni hmuhü, pe dami 'yøthü tengutho bü gñín 'yëhehü ra Cristo. Ne gätho ni mbuihü, ne gue'a rá pähä Ojä a büya. ⁷Dami 'yøt' ni 'befihü nangué ran johya, tengu bü gñí 'yøthü rá 'befi ni Hmuhü mahëts'i, ne hinga hønt'a dín numanho ahü yü ja'i. ⁸Ne damim bëmhbü ya, Ojä di cos'ahü ran ho nangué ran ho xcá 'yøthü, madague'a gyü 'yëhehü o gue gyü hmuhü. ⁹Ne nu ahü gyü hmuhü, pe gui 'yørpahü a xün ho ü ni mbefihü, o gue ni 'yëhehü, tengu tho bü gñí ndepe da 'yøt'ahü ran ho. Ne hin gui xihmbü yün ünbi, nguetho guí pähmbü ngue n'dat'a ni Hmuhü mahëts'i. Ne nu a ra Hmu mahëts'i hin di hyëspü na nujü.

**Di zerca ma mbuihü rá ts'edi
Ojä tengu rá he ra dofui**

¹⁰Ne nuya ma zü cu ahü, ga zacua ma mbuihü nangué rá ts'edi Ojä i jajü. ¹¹Ngue tengu n'da ra dofui i he rá he ngue ra t'ëgui ní täcua yün sä ü yün suiü. Ne ngutho rá ts'edi Ojä 'bü dí homhbü ngue hin da zä da hyäjü ra zïthu. ¹²Nguetho hinga gue'ü yü ja'i man suiü, pe gue'ü yü hmu yü ts'oqui, ngue ra zïthu rá hmu ra 'bexui i ja gätho ra ximhäi. Ne ü gätho yüm fäts'ihü ra zïthu in 'youi ran dahi, ne gätho 'be'a má ts'edi bá nexpü 'büh rá hmu ran ts'o, gätho man suiü ü. ¹³Janangué'a tengu 'bü ga hehü yü t'ëgui ya, nangué gätho rá ts'edi Ojä, ngue ga häthü ga täfü yün sä

ra zïthu i säc ma mbuihü. Ne nu'bü dá tähmbü ran sui, ya dá juahmbü xün ho, ne dá nuhü xingui ts'ü dá 'behmbü. ¹⁴Ne nu yü t'ëgui dí xi ahü, ne gue'ü nán sähü ü. Ngue nu'a ram hma dí tenhdü, ngue tengu 'bü ran gut'i ngue ra t'ëgui gam päthü. Ne nu'a ná hämhbü ran hogui bi 'yørcahü ra Cristo, tengu 'bü ra coto ngue ra t'ëgui a, ngue hingui sä da dajü ra zïthu. ¹⁵Ne nu'a ná yamanhohü Ojä nangué'a ran ho ma'da'yo dá hämhbü, ne gue'a ná huthü ran zambü tengu 'bü dí net' ma zapatohü ngue yü t'ëgui, ne dan tihmbü ga sühmbü ra zïthu. ¹⁶Ne man'da, nu'a ná pähmbü majuqani Ojä, ngue tengu 'bü n'da ra xit'ëgui ní däqui gätho yün sä ra zïthu, tengu 'bü t'ëngbahü n'da ra sibi. ¹⁷Ne nu'a ná pähmbü majuqani däm pøhmbü, tengu 'bü dá pant' ma yähü ra füi ngue ra t'ëgui, ngue hin gam bëmhbü a in nde di bëngahü ra zïthu. Ne nu'a rám hman Ojä, tengu 'bü ra espada di 'dajü rá Hogandahi Ojä, gue'a däm muthü ra zïthu a. ¹⁸Pe thocua thoho dan yähü Ojä, ga äfü rá ts'edi, xingui ts'ü ga eshü nan yähü Ojä, tengu di bëngahü rá Hogandahi Ojä. Ne dan ëhyahü hin dan xømbuihü, ngue ga äfü Ojä da mbäx'ü gätho ma mi'yëc'yëihü. ¹⁹Ne nugä drá Pablogä, dami 'yäfü Ojä nanguécä, n'damhma di 'dacä ran 'yomfëni ne ga hut'anzambü gam mamp'a rám hma, ne ga xi ü hing yü judío 'be'a nde Ojä ngue da bäh ya. ²⁰Gue'a nán ofädigä a, ngue dí xicä yü ja'i 'be'a bi xicä Ojä. Dami 'yäfü rá ts'edi Ojä ngue hin ga su ga thoqui gam mangä rám hma.

Ran zengua ran zegui

²¹Nuya dí penhdä bu na ma cuhü ra Tíquico, ngue ɛmme mahuequi. Ne nuna ɛmme øt'e xun ho rá 'befi Oja. Nu'a da xi ahü 'be'a gätho dadí jagä, ne nangue gätho 'be'a dí øt'ä. ²²Nuna ra Tíquico da gaɣ na ra søcuá dí øt'ä, ne da xi ahü nanguecähe, ne

da hyut'a ni mbuihü. ²³Pe Oja ma Tahü ne ma Hmuhü ra Jesucristo da hyut'a ni mbuihü, ne di ja ahü gui huɛ c ni mi'yɛc'yɛihü, nguetho gá hyamhbü rán ho mbo ni mbuihü. ²⁴Pe Oja di 'da ahü rán japi gätho ahü to'o gätho hin gui 'ye'ts'a gnín numanhohü a ma Hmuhü ra Jesucristo. Ne hønt'a dá xi ahü ya.